

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 51
ISSUE 51

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 7 від 31.05.2022 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. – Вип. 51. – 772 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Бермес І.І.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагула М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2022
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2022

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 7 from 31.05.2022)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. – Issue 51. – 772 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Co-Editor, Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomrya** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor, (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiy** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **Sytynk O.M.** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor at the Department (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskyi** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Ustyomenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Culture and Arts (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Based on the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No 1290 dated 30.11.2021 (annex 3), the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category “B”) in the area of of Historical Sciences (032 – History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2022
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2022

УДК 821.161.2(100).09 Чирський
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-50>

Вікторія МИХАЙЛЕНКО,

orcid.org/0000-0001-6620-0441

кандидат філологічних наук,

викладач кафедри зарубіжної літератури та основ риторики

Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

(Вінниця, Україна) tory_boiko@ukr.net

МИКОЛА ЧИРСЬКИЙ – САМОБУТНІЙ МИТЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

У статті досліджено творчий доробок М. Чирського у національному літературному процесі та виявлено особливості його творчої манери, зв'язок із літературно-культурологічною ситуацією «Празької школи».

Із середини 1920-х років у літературу входить нове покоління літераторів, яке сформувалося на теренах Чехословаччини і частково Польщі, яке характеризувалося спільністю ідейно-естетичних засад своєї творчості. Саме ця ідейно-естетична спорідненість (значно більше, ніж територіальний чинник) дає підстави дослідникам об'єднати цих митців міжвоєнного двадцятиріччя (Ю. Дарагана, Є. Маланюка, М. Чирського, Ю. Клена, Н. Лівницьку-Холодну, Ю. Липу, Г. Мазуренку, О. Лятуринську, Л. Мосендза, О. Ольжича, О. Телігу та ін.) в поняття «Празька школа». Микола Чирський – яскравий представник цього літературного угруповання, проте, ґрунтовних досліджень та спогадів про його творчий доробок не так багато.

Однією із найприкметніших рис «пражан», попри високу емоційність і експресивність їх поезії, є високий інтелектуальний рівень їх творчості, закоріненість у здобутки вітчизняної і світової культури. Особливо близькою за духовним змістом, образністю, символікою для представників «Празької школи» була середньовічна культура.

Творчий доробок Миколи Чирського малодосліджений. Заслужовує уваги й дослідження той факт, що свої твори письменник підписував не лише як М. Чирський, відомі також псевдоніми Микола Подоляк, М. Бурлака, Кольченко, Ларіон Ліра, М. Собачкин, М. Юрич, М. Ч., М. Ч-й.

У Кам'янці-Подільському Микола Антонович Чирський організує театр імені Тараса Шевченка, напише цикл публіцистичних статей «Листи до любезних земляків», які оприлюднить на сторінках місцевої української газети «Подолянин». Саме ці листи стануть ледь не єдиним джерелом інформації про письменника.

Заслужовує великої уваги й п'єса «П'яний рейд», яка писалася для гри в театрі, а не для читання як такого.

Ключові слова: література, національний літературний процес, творчий доробок, поет-пражанин, полум'яний патріот, життєпис, пєса «П'яний рейд».

Victoriia MYKHAILENKO,

orcid.org/0000-0001-6620-0441

Candidate of Philological Sciences,

Lecturer at the Department of Foreign Literature and Fundamentals of Rhetoric

Communal Higher Education Institution "Vinnytsia Humanities Pedagogical College"

(Vinnytsia, Ukraine) tory_boiko@ukr.net

MYKOLA CHYRSKYI IS AN ORIGINAL ARTIST OF THE UKRAINIAN DIASPORA

The article examines the creative work of M. Chirsky in the national literary process and reveals the features of his creative style, the connection with the literary and cultural situation of the «Prague School».

From the mid-1920s, a new generation of writers entered the literature, which was formed in Czechoslovakia and partly in Poland and which was characterized by a common ideological and aesthetic principles of their work. It is this ideological and aesthetic kinship (much more than the territorial factor) that gives researchers a reason to unite these artists of the interwar twentieth century (Yu. Daragan, E. Malaniuk, M. Chirsky, Yu. Klen, N. Livytska-Kholodna, Yu. Lypa, G. Mazurenko, O. Lyaturynska, L. Mosendza, O. Olzhych, O. Teliga, etc.) in the concept of «Prague School». Mykola Chyrsky is a bright representative of this literary group, however, there are not many memories of his creative work.

One of the most notable features of «Prague», despite the high emotionality and expressiveness of their poetry, is the high intellectual level of their work, rooted in the achievements of national and world culture. Medieval culture was especially close in spiritual content, imagery, and symbolism to the representatives of the Prague School.

Mykola Chyrsky's creative work is poorly studied. The fact that the writer signed his works not only as M. Chirsky, but also the pseudonyms Mykola Podoliak, M. Burlaka, Kolchenko, Larion Lira, M. Sobachkin, M. Yurich, M. Ch., M. Ch. -and.

In Kamianets-Podilskyi, Mykola Antonovych Chyrskyi organizes the Taras Shevchenko Theater and writes a series of journalistic articles, «Letters to Kind Compatriots,» which he will publish in the local Ukrainian newspaper Podolyanyn. These letters will be almost the only source of information about the writer.

The play «Drunk Raid», which was written for acting in the theater, and not for reading as such, also deserves great attention.

Key words: literature, national literary process, creative work, poet-Prague, ardent patriot, biography.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Говорячи про поетів «Празької школи», варто зазначити, що наукова спільнота не часто згадує ім'я Миколи Чирського. Хоча він таки належить до когорти письменників української діаспори 1920-1930 рр.

Звісно, що Микола Антонович Чирський не залишив по собі ваговиту й цільну творчу спадщину, як, скажімо, його приятель Євген Маланюк.

До того ж, варто врахувати й той факт, що творчість наратора стала відомою широкому загалу у дуже несприятливий час — 1941 року (початок німецько-радянської війни, коли всі, та й сам автор, перейнялися зовсім іншими турботами: що і як буде там, на далекій батьківщині?)

Поза увагою дослідників творчості М. Чирського залишилося чимало матеріалів, які певною мірою допомагають відтворити життєпис письменника. Це й публікації в часописах, листування з друзями, рідними та близькими, анкетні дані.

Проаналізувавши листи, спогади про М. Чирського та анкетні дані, хоча відомості й документи, іноді дають різну інформацію, з упевненістю можна сказати, що достовірної інформації про письменника, на жаль, збереглося небагато. Нині гостро й доцільно постало питання: вивчення творчості й дослідження життєпису М. Чирського.

Аналіз останніх досліджень й публікацій. Вивченням творчості представників «Празької школи» займалися Ю. Бойко, Б. Бойчук, Ю. Войчишин, В. Державин, Д. Донцов, Г. Ільєва, М. Ільницький, І. Качуровський, Ю. Ковалів, Г. Костюк, Н. Миронець, М. Мушинка, М. Неврлий, Б. Рубчак, Т. Салига, Г. Сварник, Б. Червак, Л. Череватенко, Ю. Шерех, І. Фізер та інші. Творчість Миколи Чирського досліджували, І. Руснак, Л. Куценко, Л. Мосендз, С. Николишин, В. Горбатюк, В. Габор та ін.

Формування мети і завдань статті — визначити місце доробку письменника в національному літературному процесі.

Виклад основного матеріалу. Зазначу, що народився Микола Антонович Чирський у Кам'янець-Подільському. Проте, існує декілька версій, щодо дати народження письменника.

У листі від 19 серпня 1941 пише М. Чирський своєму приятелеві таке: «Народився я 5 лютого 1902 в Кам'янці на Поділлі». Із свідчень його брата Олександра, дізнаюся, що народився М. Чирський 5 лютого 1903 році у Кам'янці на Поділлі. С. Николишин, вказує дату 5 лютого 1901. Щодо дати, то тут можна говорити про старий та новий стилі, а от рік? Можливо, фальшивства допустився брат, який дописав два роки, щоб у 1919 році вступити

до війська (Олександр прагнув «вирвати М. Чирського із рук Романа», той був відомим комуністом на Поділлі). Вважаю за доцільне все ж таки, звернутися до особової справи письменника: *«Народився я в Кам'янці на Подоллю 8 лютого 1903. В 1912 я вступив до Кам'янецької гімназії в якій вчився до переходу до 6-ої класи в році 1919. Пізніше я вступив до Української армії, з якої й був інтернований до Польщі. До Чеської Словацької Республіки приїхав я в серпні 1923 та вступив до Господарської Школи в Подєбрадах, в якій вчився на протязі 5 місяців. Виступити з неї я був примушений завдяки неодоленню стипендії. Тепер я вчуся на матуральних курсах при У.Г.А.»* (ЦДАВОВУ, Ф. 3795: 3). Отже, доцільно стверджувати, що Микола Чирський народився 8 лютого 1903 року на Поділлі. Родина проживала на вулиці Довгій 91, на жаль, детальних відомостей про родину письменника не збереглося, можу лише домислити, що батьки мали змогу віддати сина на навчання до гімназії. Леонід Куценко, опираючись на прочитані спогади Євгена Маланюка пише: «Євген Маланюк свідчить зі слів самого Чирського, що останній був шляхетського роду» (Е. М., 1958: 7). В. Горбатюк у статті «Якраз він, Чирський» зазначає, що письменник народився у сім'ї державного урядовця. В. Габор подає такі відомості про М. Чирського: «Походив зі старого священного роду. Його батько Антін, після закінчення семінарії не захотів висвятитися, і став урядовцем (працював у земстві)». С. Николишин, досліджуючи епістолярну спадщину М. Чирського вказує: «Що торкається моїх батьків, то вони народилися там же, хоча рік їх народження мені дуже мало відомо... Мати (народилась С. Н.). Місяць і день знаю добре, бо ми з мамою народились в один день. Старший брат, Володимир, був царським офіцером. Його розстріляли в Гайсині на Поділлі в 1919 році. Інший брат, Роман, був комуністом. Третій брат, Олександр, разом із Миколою воював у лавах Української армії старшиною-кулеметником». Доля чотирьох братів Чирських нагадує новелу Юрія Яновського «Чотири шаблі».

Шлях Миколи Чирського до Праги-Подєбрад був традиційним для української політичної еміграції. Кам'янець-Подільський в часи Української революції був столицею УНР, духовним центром України. Визвольним рухом перейнялося громадянство міста, поповнюючи лави українського війська. Першими ішли до війська молодь та гімназисти. Чирський у той час і був гімназистом, а отже, став борцем війська УНР.

Перебуваючи у Празі, поет прагнув отримати вищу освіту, він намагається вступити на

економічне відділення в 1925 році, але ця спроба була марною. Із особових матеріалів дізнаюся «До Високого Сенату УГА в Ч.С.Р. Ласкаво прошу Високий Сенат Академії про прийняття мене прослухачем Економічного підвідділу Економіко-Кооперативного Відділу Української Господарської Академії в Ч.С.Р. Документи про освіту будуть мною представлені після закінчення матури. До цього додаю :

1. Curriculum vitas.
2. Прохання про стипендію.
3. Зобов'язання коритися правилам У.Г.А.
4. 3 фотографічні картки» (ЦДАВОВУ, Ф. 3795: 5). Проте Миколі Чирському було відмовлено за браком освіти.

Письменник робив спробу стати студентом ще за рік до цього. Принаймі, це свідчить із клопотання Євгена Маланюка до голови Українського громадського комітету в Празі Микити Шаповала: «Високоповажний пане голово! Миколу Чирського, за якого просить Вас М. Тугар-Баранівський, я, зі свого боку можу рекомендувати яко надійного, здібного й талановитого юнака, національно дорослого, працездатного і, коли треба – відчайного. В умілих руках – матеріал найліпший, принаймі з того, який тут маємо. Бажаю Вам сил і здоров'я». (Куценко, 2005: 6).

Перебування у таборах давалося взнаки, лікарі пророкували близьку печальну розв'язку його змагань із туберкульозом. Він зібрав друзів і сказав, що не помре, допоки не побачить матір. Євген Маланюк пізніше згадає про це: «Цей палаючий енергією життя й творчості сухітник, розуміється, не робив собі жадних ілюзій зі стану свого організму. Він знав, що він приречений. Але попри всю свою «легковажність» – мав він одну заповідну ідею-мету: вмерти на Батьківщині і то вмерти в родинній хаті, побачити матір» (Е. М., 1958: 18). У листопаді 1941 року з однією з похідних груп він піде до свого Кам'янця-Подільського.

Історія в поезії пражан набуває обрисів глибокого переосмислення і, власне, перестає бути історією як об'єктивною реальністю, минулим із чіткими просторово-часовими обрисами. Подібне ставлення до історії позначають як історіософізм, або ж, мета історія. Щодо п'єси «П'яний Рейд», як відомо, вона писалася для гри в театрі, а не для читання як такого. «П'яний Рейд», як я вже зазначив, є сценічним монтажем з 5-тих образів, з яких кожний написаний в своєму стилі. Цей «еклектизм» не є випадковий. Я хотів таким способом підогріти, розжевріти уяву громадянства, розігнати імлу, якою вже вкривається ця Героїчна Епопея... Мені можуть сказати: «Але при чому

тут еклектизм?» А це той «універсальний ключик» - до кожного серця...» (Куценко, 2005: 1).

Враховуючи ситуацію в театрі, Микола Чирський вважає за доцільне у передмові подати уточнення. «За «нормальних» обставин ця передмова була б зайва. Але в нашій театральній діяльності це не так. Більшість театральних осередків і в краю і скрізь, де доля занесла наших земляків, не мають досвідчених, фахових режисерів, які уміли б надати п'єсі ту чи іншу сценічну форму: «оголити», в ній захований, сценічний «нерв», видобути з п'єси всі нюанси і тонкощі; підкреслити дрібниці, що власне й творить стиль спектакля, який не сміє бути, звичайною собі, «метаморфозою» сценічного твору.

Навіть професійний наш театр не стоїть (і далеко не стоїть) на відповідній височині в цьому розумінні. І таким чином, ясна річ, він не може «давати тону» для театрів аматорських. Наслідок – небезпечні симптоми театального маразму. Попередня моя п'єса (дуже елементарна і легка до поставлення) зазнала найкарколомніших метаморфоз, що на них одначе зовсім не було познак якогось «шукування», а натомість всі познаки малої сценічної грамотності.

Цей «злий досвід» спонукав його додати до цього монтажу деякі пояснення. Річ у тім, що на сцені запанували дві загрозливі постаті. Це – епігон і дилетант. Старший український драматичний репертуар та його сценічне оформлення, не надихнули діячів театру (Чирський мав на увазі театру над Дніпром, який зі зрозумілих причин: займає в нашій театральній діяльності цілком особливе місце) на творче продовження традиції старого українського театру, а навпаки ніби вбив у них творчу потугу.

Витворився так оцей небезпечний, для розвитку театру, шаблон, до якого скамянілих форм намагаються наші театри силоміць вбгати кожну нову появу. І це замість того, щоб якраз навпаки поновлювати те, що є ще «співзвучне нашій добі» в старому «Українському Репертуарі» (або сценічно «оспівзвучнювати» його) в репертуарі, який є разом із тим невичерпальним джерелом із золотим дном (тільки хотіти і вміти шукати не золото в ньому)...»

«Еклектизм» – (в архітектурі і образотворчих мистецтвах, з'єднання різнорідних художніх елементів; зазвичай має місце в період занепаду великих художніх напрямів), це той «універсальний ключик» до кожного серця. Спробую проаналізувати кожен образ.

Образ перший. Микола Чирський розпочинає цей образ словами Ю Дарагана: «Три старших лицарі стернею продудніли, три старших лицарі

над яром зупинились...». Це тільки прелюдія. Найреальніші події передаються немов в імлі. Всі діалоги у півтонах. Цей образ сприймається зайвим. Драматизм — легкий: наприклад, коли Гартман знаходить свою дружину в обіймах Черногуза, нічого особливого не відбувається, глядач не помічає сцени ревності: «Гартман: ... Люїзо!»... нещирість Люїзи підкреслюється фразою: «Мій Боже, ти так кричиш...» (Чирський, 1938: 10)

Дійові особи: Пальченко, Гармат, Черногуз, Люїза, Валентин.

Образ другий (образок ч. 2). Цей образ характерний тим, що всі дійові особи знаходяться в стані легкого збудження. Весь цей настрій відчувається в кожному реченні, в кожному жесті. Найсерйознішим є Сидок. Навіть його «жест» із револьвером має у собі холодний розрахунок. Доречі, Чирський уникає детальної характеристики образів, лише підкреслює деякі риси: «Праворуч спершись на пліт стоїть замислена із зложеними на грудях руками дівчина. Очі примружила проти сонця, дивиться, не ворухнеться» (Чирський, 1938: 20-21). Таким чином автор залишає більше вільного місця для творчої індивідуальності актора.

Дійові особи: полковник, Гармат, Джура, Черногуз, сотник Садов, Пальченко

Образ третій. (образок 3). Українська душа в певну добу виявляла себе і оформлювалася головню в мистецтві — в пісні, в літературі, в театрі. В цьому останньому прибрана навіть більш конкретну форму... Втілювалася в ній. З вибухом 17-го року, Українська Стихія вийшла з «берегів рамни», прорвала штучні перепони і бурхливо розлілася по українській землі, запліднюючи її новим життям, що буйно зросло на ній...

Український театр тоді, немов розширився, охопив далечінь: тисячі акторів вкрили гігантську сцену, де відігравалася величчя містерія Відродження.

І так сталося, що на стилі Української Революції відбився стиль Українського Театру. Про це я й хотів натякнути (а н. н. режисерам треба це підкреслити) в третьому образі... Діяльог і дія відбувається в цьому дусі, спочатку виразніше, — дедалі (як отте нове життя вривається туди) менш виразно, поки не закінчується новим стилем — «стилем Мар'яни» (Чирський, 1938: 12).

Доречі: Мар'яна (в цьому образі) весь час у «масці»; вона «грає» і в сцені з Черногузом, Гартманом і Пальченком; і в сцені з трома вояками (червоноармійцями). Зауважу, що в останній зустрічі з черногузом та під кінець образу стає сама собою, скидає «маску», виявляє «глибини своєї душі», робиться «справжньою» Мар'яною і

разом з тим Мар'яною символічною. Такою вже вона лишається до самого кінця цілої речі взагалі.

Пальченко, найбільш екзальтований, відчув Мар'яну найскоріше й найкраще (тому й став раптом перед нею навколішки, цілуючи край сукні).

Гартман найменш «впадає в тон» Українського Театру (його стилю). Це, думаю, зрозуміле: все ж таки — «чужа кров».

Дійові особи: Черногуз, Пальченко, Гармат, Мар'яна, вояки, дядько Андрій, Арсен, полковник, козаки.

Образ четвертий. «Ви нас мало і погано затуркали», — слова М. Грива, які стали епіграфом до цього образу. Початок образу знаходить 359 героїв — мучеників, які виявляють «берег своїх душ». Тільки «берег» реагує на фізичні страждання голоду, холоду, страху за своє існування. Автор вводить прийом своєрідного порівняння, порівнюючи душі людей із морськими хвилями, коли настає справжній шторм, лише тоді хвилі починають підійматися. Це своєрідний натяк на ситуацію в Україні

Дійові особи: полковник, комісар, чекісти, козаки.

Образ п'ятий. У цьому образі з'являється новий чинник, це той незримий персонаж, довкола якого розгортається ціла дія. Ми бачимо «образ кашкета з тризубом», який стає, мабуть, головним у цьому образі. Цей символ ніби кидає світло довкола себе, і в цьому світлі всі реальні особи, вчинки згортаються містичним саявом.

Дійові особи: дядько Андрій, тітка Степанія, Мар'яна, Черногуз, Гармат, Пальченко, Арсен, парубки-колядники.

П'єса закінчується словами Мар'яни: «Боже наш... Боже наш великий і справедливий. Пошли їм щасливу дорогу, щоб живі і здорові дісталися де їм треба — й безпечно. Та, щоб нас не забули...» (Чирський, 1938: 43). Саме через систему образів та гру в театрі Микола Чирський передає усю суть.

Висновки. Перебування у таборах давалося в знаки, лікарі пророкували близьку печальну розв'язку змагань М. Чирського із туберкульозом. 26 лютого 1942 року Микола Антонович Чирський відійшов у вічність.

Микола Чирський вів усамітнений спосіб життя, часто перебував у санаторіях, де намагався покращити здоров'я.

Він, Мамай-Чирський, з невтішним діагнозом у роки війни повернувся до рідного міста, він повертається і сьогодні, щоб залишитися у пам'яті навечно.

Безумовно, п'єса «П'яний рейд» є вершиною його творчості. У передмові Микола Чирський напише: «Пускаючи у світ (а може у світло рампи)

цей «сценічний монтаж» вважаю потрібним підперти його деякими заввагами. Вживаю цього слова «підперти», маючи на увазі не «пересічного читача», а «майбутніх режисерів» і «майбутніх рецензентів» (Чирський, 1938: 2).

Письменник натякне на недосконалість тогочасного театрального мистецтва «За «нормальних» обставин ця передмова була б мабуть зайвою. Але в нашій театральній діяльності це не так.

Більшість театральних осередків і в краю і скрізь, де доля занесла наших земляків, не мають досвідчених, фахових режисерів, які уміли б надати писі ту чи іншу сценічну форму: «оголити», в ній захований, сценічний «нерв», видобути з п'єси всі нюанси і тонкощі; підкреслити дрібниці, що власне й творить стиль спектакля, який не сміє бути, звичайною собі «метаморфозою» сценічного твору» (Чирський, 1938: 2).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Е. М. Листи до лютезних земляків. *Вісник*. Нью-Йорк, 1958. № 4. 19 с.
2. Куценко Л. Дон Кіхот із Кам'янця – Подільського. Микола Чирський. Літературний портрет. Київ: ТОВ «Імекс – ЛТД», 2005. 48 с.
3. Центральний державний архів вищих органів влади в Україні. Ф. 3795. Оп.1. Спр. 2170.
5. 4. Чирський М. «П'яний рейд» [драматичні твори]. Львів. Видавництво «Дешева книжка», 1938. 43 с.

REFERENCES

1. E. M (1958). *Lysty do liuteznykh zemliakiv* [Letters to loyal compatriots]. Kyiv: TOV « Imeks – LTD». p. 19. [in Ukrainian].
2. Kutsenko L. (2005). *Don Kikhot iz Kamiansia – Podilshkoho. Mykola Chyrskiy. Literaturnyi portret*. [Don Quixote from Kamianets-Podilskyi. Mykola Chirsky. Vignette]. Kyiv: TOV « Imeks – LTD». p. 48 [in Ukrainian].
3. *Tsentralnyi derzhavnyi arkhiv vyshchykh orhaniv vlady v Ukraini*. [Central State Archive of the highest authorities in Ukraine.] F. 3795.- Op.1. Spr. 2170. [in Ukrainian].
4. Chyrskiy M. (1938) «*Pianyi reid*» [dramatychni tvory]. [«Drunk Raid» [dramatic works].] Lviv. Vydavnytstvo «Desheva knyzhka». p. 43 [in Ukrainian].

Ольга КОЗІЙ, Леся ТАРАСЮК

Робота над художнім образом у вокальних творах.....142

Ірина КОНДРАТЕНКО, Лариса РОГОВЕЦЬ, Раїса БОРЩ

Організація музичними факультетами освітнього процесу під час війни.....148

Анатолій КОРОЛЬТеоретичні основи зображення верхніх кінцівок людини та практична реалізація їх у студії
«Вечірній малюнок».....156**Юлія МАЛЕЖИК, Таїсія ПЕРЕТРУХІНА**

Тенденції дизайнерського еко-арту у сучасному українському мистецтві.....163

Христина НАГОРНЯК

Маловідомі імена в мистецтвознавчих працях Володимира Луканя.....168

Катерина НІКОЛАЄВАОсобливості індивідуального стилю та композиторської манери Володимира Івасюка
на прикладі його вокальних творів.....173**Юлія ПАНЧЕНКО**

Культура як двигун економічного зростання в Україні.....178

Микита ПЕРЦОВ

Специфіка опанування дисципліни «Читання хорових партитур».....183

Ірина ПОЛЬСЬКА

Система фортепіанного виконавства: жанрова специфіка та типологія188

Олена САМБОРСЬКАХудожньо-образне обґрунтування вишитого рушника «дерево життя»
за мотивами Самчиківського розпису.....195**Леся СЕМЧУК**Домінуючі кольори у художній системі народного вбрання Гуцульщини
другої половини XIX століття.....202**Володимир СИДОРЧЕНКО**Трактовка інструментів мідної духової групи у першому оркестровому концерті
«Музичний дарунок Києву» Івана Карабиця.....208**Інна СТАШЕВСЬКА**Основні детермінанти й тенденції розвитку жанру дитячої пісні в німецькій культурі
кінця XVI – XVIII століття.....213**Лариса ШЕМЕТ**

Соціокультурний контекст еволюції акордеонного мистецтва у США.....220

Тетяна ШТИКАЛО, Дмитро ВЕЛИЧКО

Образ героя в скульптурному мистецтві.....227

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО**Валерія ГАВРИЛЕНКО, Валерія КОЛОМІЄЦЬ**

Особливості перекладознавчого аспекту явища кліше у документах підмови юриспруденції233

Оксана ГНАТЮКТворчість Василя Стефаника в дискурсі світового літературного процесу
кінця XIX – початку XX століть.....238**Ольга ГОЙДА**

Використання англіцизмів у сучасній німецькій мові.....243

Наталія ГОЛУБЕНКОКогнітивно-дискурсивні особливості функціонування лексичних засобів вираження модальності
в інтерсеміотичному перекладі.....250**Аліна ГОНЧАРЕНКО**

Теонімна лексика у Києво-Печерському патерику.....255

Юлія ГРИЩУК

Адаптація комп'ютерно-інформаційного сервісу «STIMULUS» до процедури опрацювання результатів психолінгвістичного експерименту..... 261

Андрій ГУРДУЗ

Концептуалізм роману Стивена Шеррила «Мінотавр вийшов покурити»266

Ольга ДЕРГАЧОВА

Очі як виразник психосвіту героя (на матеріалі творчого доробку Олександра Жовни)..... 272

Oksana DYNDARENKO

Auldous Huxely as a literary prophet: from Utopia to Anti-Utopia (Dystopia).....277

Оксана ДОБРОВОЛЬСЬКА

Функційна асиміляція нормандських запозичень в середньоанглійській мові: хронологічний аспект.....283

Ольга ДОЛГУШЕВА, Тетяна КІБАЛЬНИКОВА

Медіативна компетентність у професійно-орієнтованому мовленні студентів, які вивчають англійську мову як фах..... 291

Olesia YEHOROVA, Anna ZINCENKO, Oksana TURYSHEVA

The semantics of terrorism: notional profile of language expression..... 297

Olga LYTVYNNENKO, Olga RYZHCHENKO

Ways of mastering scientific terminology in the process of studying English as a foreign language by students of non-philological specialties..... 304

Viktoriia LIULKA, Alla DEDUKHNO

Communicative strategies of English within the framework of the learning discourse..... 309

Ірина МАЛИШІВСЬКА, Ольга БІЛИК, Наталія ПИЛЯЧИК

«Амстердам» Ієна Мак'юена в контексті екфрастичного дискурсу..... 315

Вікторія МИХАЙЛЕНКО

Микола Чирський – самобутній митець української діаспори..... 322

Любов МІРОШНИЧЕНКО

Своєрідність жіночих образів у збірці «Руки і душа» Мирослава Дочинця..... 327

Yevhenia NIKIFOROVA, Olena POPIVNIAK, Elizaveta GALITSKA

Semantic space of the perfume and cosmetic names..... 333

Наталія ПАВЛИК

Образ Тараса Шевченка в проєкціях негативу..... 344

Валентина СОТНИКОВА

Авторська концепція митця і мистецтва за Володимиром Базилевським..... 351

Svitlana FEDORENKO, Olga BESKLETNA

Radicalization of Russian political discourse..... 358

Ольга ФЕДЬКО

Формування комунікативної компетенції студентів-іноземців у процесі вивчення української мови..... 363

Іванна ФЕЦКО

Лінгвістичні аспекти аналізу терміносистеми природничомузейної справи..... 367

Лілія ШКОЛЯР, Євгенія ДЕГТЯРЬОВА, Володимир ХМЕЛЬ

Підручник французької мови. Концепція та структура (на матеріалі підручника В.В. Хмеля «Communication dans le domaine des relations économiques internationales»)..... 374

Лариса ЯРОВА, Ганна ПОЛІЩУК

Мовні особливості заголовного комплексу мережевого новинного тексту..... 380

Олена ЯРЦЕВА, Ірина МОРОЗОВА

Лінгвальні принципи профілювання віртуальної особистості..... 386

ПЕДАГОГІКА**Айше Эмре АЛТЫНАЙ**

Использование активных и интерактивных методов обучения в подготовке педагогических кадров..... 393

Ірина АПРЕЛЄВА, Світлана КОЛОСОВА

Характеристика особистості педагога у контексті реалізації принципів та ідей педагогіки партнерства...399

Алла БАБІНОВА

Розвиток інформаційно-цифрової компетентності майбутніх менеджерів освіти в умовах інноваційної освітньої діяльності.....408

Тетяна БЕЛІНСЬКА, Людмила ВАСИЛЕВСЬКА-СКУПА, Лоліта КОСТЮК

Використання інтерактивних методів на уроках музичного мистецтва як засобу формування soft skills в учнів початкової школи.....414

Олена БЄЛОВА

Діагностика мотиваційної спрямованості дітей старшого дошкільного віку з логопатологією.....419

Ліна БІЛОУС

Гуманітаризація вищої технічної освіти України: дослідження у вітчизняній науковій періодиці.....424

Леся ГАПОН, Ольга ПЕТРИШИНА

Формувальне оцінювання на уроках української мови й літератури в контексті впровадження Нової української школи.....433

Лариса ГАРЦУНОВА, Лариса АНДРЕЙКО

Використання ІКТ у професійній підготовці перекладачів: створення сайта-портфоліо.....442

Олександр ГНИДЮК, Олександр ШТИКУН, Андрій ПОРЯДКО

Проблеми організації фізичної підготовки країн-вихідців Радянського Союзу.....447

Сяофен ГО, Тетяна ОСАДЧА

Поліфункціональний підхід як засада забезпечення вокально-фахової і диригентсько-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.....456

Людмила ГОНЧАР

Теоретична інтерпретація сімейно-спрямованих очікувань сучасної учнівської молоді.....463

Олена ГОРДІЄНКО

Проблема вивчення українського мистецтва слова у взаємозв'язках із зарубіжною літературою в історичному аспекті.....468

Вікторія ГРИНЬКО, Валентина МАТІЯШ, Зоряна ВАКОЛЯ

Формування національної та громадянської свідомості здобувачів початкової освіти засобами педагогічного краєзнавства.....474

Тахмина Биннат ДЖАББАРОВА

Критерии формирования нового педагогического мышления.....482

Ярослав ДОЛГІХ

Музична практика фахівців музичного мистецтва крізь призму теорії соціокультурної діяльності.....490

Любов ДОЛЬНІКОВА, Ірина ГУДЗЬ

Чинники формування і розвитку творчості на основі технічної грамотності.....499

Галина ЗАЛУЦЬКА

Історія викладання іноземних мов у національному університеті «Львівська політехніка» у 1816 – 1939 рр.....505

Кенуль Яшар ИСКЕНДЕРОВА

Особенности экспериментального обучения при изучении временных форм английского языка.....512

Christos KATIS

The professional development of teachers in Greece: a critical overview of the concept.....520

Oksana KINDZHYBALA

The content of Korean-speaking linguistic and socio-cultural competence in the speech of future philologist..528

Тетяна КНИШ, Алла КОЗАК, Оксана ІВАНІШКО

Психолого-педагогічні особливості адаптації освітнього процесу в закладах вищої освіти в умовах воєнного стану.....534

Андрій КОВАЛЕНКО, Людмила ГЛУШОК

Інтеграція видів мовленнєвої діяльності в контексті комунікативного методу навчання іноземної мови у базовій середній школі.....542

Анна КОВТУН, Марина КОРДУБАН Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до застосування музики в художньо-естетичному вихованні дітей старшого дошкільного віку.....	548
Алла КОНДРАШОВА, Ірина НАЗАРЕНКО, Наталія ДЕМ'ЯНЮК Роль інтерактивних платформ у вивченні іноземних мов студентами технічних ЗВО.....	555
Лариса КОСТЕНКО, Тетяна ОКОЛЬНИЧА Естетичне виховання учнів закладів середньої освіти в позанавчальній діяльності в Херсонській губернії (друга половина XIX – початок XX століття).....	564
Світлана ЛАЗАРЕНКО Ігрові методи та технології у процесі викладання української мови як іноземної.....	570
Леся ЛИМАР Методичні особливості формування англomовної комунікативної академічної компетентності у майбутніх докторів філософії медиків дистанційно.....	575
Алла ЛИТВИНЕНКО Інформаційні технології у професійній діяльності культуролога.....	580
Світлана ЛУК'ЯНЧУК, Марина КОМОГорова Формування іншомовної комунікативної компетентності в здобувачів освіти педагогічних ЗВО: практичний досвід.....	586
Дмитро МАЗІН, Людмила НЕСТЕРЕНКО Способи налагодження психологічного контакту у ході викладання професійно-орієнтованої іноземної мови (на прикладі англійської мови).....	591
Олег МАЛИШЕВСЬКИЙ, Юлія ГВОЗДЕЦЬКА Дослідження окремих аспектів генезису поняття «професійна культура».....	598
Олександра МАРКІВ, Оксана ЗАРІВНА, Іван МАРКІВ Коментар як інструмент маніпулювання суспільною свідомістю в умовах війни (до питання інформаційно-психологічних операцій).....	604
Алла МОРЕНЦОВА Саморегульоване навчання у закладах вищої освіти.....	610
Фирида Фирудин кызы МУСТАФАЕВА Роль моделювання в обученні математике в начальній школі.....	615
Людмила НОВАКІВСЬКА Практичне застосування письмових вправ як передумова творчої діяльності учнів у педагогічній спадщині І. Гаврилова.....	620
Тетяна НОСАЧЕНКО, Олена ШПИТАЛЬОВА Формування візуальної культури майбутніх учителів образотворчого мистецтва засобами флористичного дизайну	625
Ірина ОЗЬМІНСЬКА Вплив інноваційних технологій на мотивацію та результативність вивчення іноземної мови.....	632
Магдалина ОПАЧКО, Мар'яна МАРУСИНЕЦЬ Сучасні тенденції підготовки педагогічних кадрів у полікультурному просторі США.....	638
Анна ПАВЛЮК Мовна картина світу в сучасних підручниках з німецької мови для середніх шкіл.....	644
Антоніна ПАК Формування соціокультурної компетенції у процесі вивчення корейської мови у ВНЗ.....	651
Оксана ПАСЬКО, Світлана ДОНЧЕНКО Здійснення міждисциплінарного зв'язку композиції та кольорознавства в процесі підготовки майбутніх дизайнерів.....	657
Тетяна ПИЛАЄВА, Ауріка ЛЕЩІНСЬКА Використання відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови як засобу формування комунікативної компетенції.....	661

Марина РИЖЕНКО, Олена АНІСЕНКО, Ольга ГНАТИШЕВА Використання подкастів для розвитку навичок говоріння та аудіювання при вивченні іноземних мов.....	668
Олена САЛІ Дистанційне навчання як одна з форм формування іншомовної соціокультурної компетентності майбутніх філологів.....	675
Марина СИДОРОВИЧ Упровадження STEM-освіти як міждисциплінарного підходу засобами науково-дослідницької діяльності здобувачів у підготовку майбутніх вчителів біології.....	681
Наталія СИМОНЕНКО Особливості застосування технології «перевернутого класу» у вищій медичній освіті США.....	688
Тамара ТУРЧИН, Тетяна ФОРОСТЮК, Віталій ФОРОСТЮК Формування професійної компетентності майбутнього педагогічного працівника в умовах дуальної освіти.....	694
Андрій УЛЩЕНКО, Віолетта УЛЩЕНКО Особливості застосування імерсійних технологій навчання у вищій освіті.....	702
Галина ЦИГУРА Специфіка організаційно-педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до освітньої діяльності для сталого розвитку.....	711
Наталія ЧЕРНИШОВА Впровадження елементів CLIL під час викладання англійської мови студентам немовних спеціальностей.....	717
Ольга ЧЕРНОВІЛ Міжнародний та національний досвід підготовки іноземних студентів медичних спеціальностей до професійного спілкування за дистанційною формою навчання.....	722
Olena CHEKHRATOVA, Tetiana POHORIELOVA Developing future foreign language teachers professional competence by creating a favorable educational environment.....	730
Тетяна ШВЕЦЬ, Наталія ШВЕЦЬ, Олександр ШВЕЦЬ Методика формування лінгвокраїнознавчої компетенції майбутніх учителів іноземних мов закладів загальної середньої освіти (лінгвістичний аспект).....	738
Ганна ШЕВЧУК Українська освіта в умовах викликів воєнного часу.....	745

РЕЦЕНЗІЇ

Іван ЗИМОМРЯ, Марія ЯКУБОВСЬКА, Микола ЗИМОМРЯ Моделі людиноцентричної педагогіки в польсько-українському науковому діалозі.....	750
Віталій ТЕЛЬВАК Нова праця про інтелектуальну культуру української еміграції: академічна традиція українського зарубіжжя: історія і сучасність.....	755

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 51

ISSUE 51

Редактори-упорядники

Микола Пантюк

Андрій Душний

Василь Ільницький

Іван Зимомря

Здано до набору 16.05.2022 р. Підписано до друку 01.06.2022 р.

Гарнітура Times New Roman. Формат 64×84/8.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 89,75. Зам. № 0622/231. Наклад 300 прим.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1

Телефони: +38 (048) 709 38 69,

+38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.